

5. ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ (ΕΠΙΘΥΜΙΑΣ - ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΙΚΕΣ)

ΕΞΑΡΤΩΝΤΑΙ από ρήματα κίνησης ή ενέργειας σημαντικά.

ΧΡΗΣΙΜΕΥΟΥΝ: Ως επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού. Ωστόσο, μία τελική πρόταση μπορεί να χρησιμεύει ως ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ, αν προηγούνται εκφράσεις, όπως: τούτου ἔνεκα, διὰ τοῦτο κ.τ.ό.

ΕΙΣΑΓΟΝΤΑΙ: α) με τους τελικούς συνδέσμους **ἴνα**, **ὅπως**, **ὥς**, όταν είναι καταφατικές.

β) με **ἴνα μή**, **ὅπως μή**, **ὥς μή**, **μή**, όταν είναι αποφατικές (αρνητικές).

γ) με **ὅπως ἄν**, **ὥς ἄν**, όταν δηλώνεται προϋπόθεση, με βάση την οποία θα πραγματοποιηθεί ο σκοπός της τελικής πρότασης, όταν δηλαδή υπολανθάνει υπόθεση.

ΕΚΦΕΡΟΝΤΑΙ: α) με **υποτακτική**, όταν εξαρτώνται από αρκτικό χρόνο, για να δηλωθεί σκοπός προσδοκώμενος, π.χ. *Πολεμῶ ἴνα νικῶ*

β) με **ευκτική του πλάγιου λόγου**, όταν εξαρτώνται από ιστορικό χρόνο, για να δηλωθεί σκοπός αβέβαιος ή αναγόμενος στο παρελθόν του λέγοντος, π.χ. *Ἐπολέμουν ἴνα νικῶμι*. Ωστόσο, αν μετά από ιστορικό χρόνο παραμένει **υποτακτική**, τότε δηλώνεται σκοπός θετικά προσδοκώμενος.

γ) με **ευκτική**, από έλξη προς προηγούμενη ευκτική, π.χ. *Εἴθε ὄλοιο, ἴνα μή μάθοις*.

δ) με **ευκτική**, από αρκτικό χρόνο εξάρτησης, για να δηλωθεί σκοπός αβέβαιος ή αναγόμενος στο παρελθόν του λέγοντος. Αυτό συμβαίνει γιατί ο συγγραφέας, παρότι αναφέρεται σε γεγονότα του παρελθόντος, χρησιμοποιεί αρκτικό χρόνο για έμφαση, π.χ. *Πολεμῶ ἴνα νικῶμι*.

ε) με **οριστική ιστορικού χρόνου** (σπάνια), για να δηλωθεί σκοπός μη πραγματικός. Τότε στην πρόταση εξάρτησης υπάρχει ευχή ανεκπλήρωτη.

στ) με **δυνητική οριστική** (πολύ σπάνια), για να δηλωθεί σκοπός μη πραγματικός.

ζ) με **δυνητική ευκτική** (πολύ σπάνια), για να δηλωθεί σκοπός που είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί σε παρόν- μέλλον.

η) με **οριστική μέλλοντα** (σπάνια).

θ) με **εναλλαγή εγκλίσεων, ευκτικής και υποτακτικής**, από ιστορικό χρόνο εξάρτησης (σπάνια), π.χ. *Ἐπολέμουν ἴνα νικῶμι καί ἔλθω*.

ΧΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ὅπως:

1. **ὅπως:** για να... (εξάρτηση από ρήμα κίνησης ή σκόπιμης ενέργειας)=τελικός σύνδεσμος, άρα εισάγει **τελική** πρόταση.
2. **ὅπως:** όπως (αναφορικό τροπικό επίρρημα)= εισάγει **αναφορική** πρόταση.
3. **ὅπως(μή):** μήπως (δεν) (εξάρτηση από ρήμα φόβου σημαντικό)= εισάγει **ενδοιαστική** πρόταση.
4. **ὅπως:** πώς; (εξάρτηση από ρήμα ερώτησης, άγνοιας κ.τ.λ.)= εισάγει **πλάγια ερώτηση**.
5. **ὅπως +οριστική μέλλοντα=**δηλώνει έντονη προτροπή και η πρόταση είναι **κύρια**.
6. **ὅπως +επίρρημα υπερθετικού βαθμού:** όσο το δυνατόν πιο... (επιτατικό μόριο, άρα **δεν εισάγει** δευτερεύουσα πρόταση).

7. Στις επιρρηματικές εκφράσεις: **οὐκ ἔστιν ὅπως** (ή **ὡς**)= με κανέναν τρόπο, και **οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ**= με κάθε τρόπο. Και ο σύνδεσμος **ἵνα** κάποιες φορές χρησιμοποιείται επιρρηματικά και τότε μεταφράζεται: «εκεί όπου».